

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Ива Банкова Монева

относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8 „Икономика“, докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанска дейност“ (Счетоводство)

автор на дисертационното изследване: Александрина Пламенова Алексиева-Николова, докторант от катедра „Счетоводна отчетност“ при СА „Д. А. Ценов“, Свищов

тема на дисертационното изследване: „Счетоводно-правни аспекти на малките и средни предприятия“

основание за представяне на рецензията: участие в състава на научно жури, съгласно заповед № 1149 от 18.12.2019 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“, Свищов

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 192 страници, от които 181 страници основен текст, библиография и приложения. Включва 19 фигури и 3 таблици. Логиката на дисертацията следва възприетата традиционна структура и се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложения (7 броя). Посочената структура на труда и неговото основно съдържание са почти подчинени на темата и на формулираните в увода обект, предмет, изследователски проблем, теза, цел и задачи. Липсват ограничения на изследването. Библиографията обхваща 119 източника, не подредени според изискванията за подредба

на библиографска справка. Цитирано е коректно, но цитирането е организирано по смесен стандарт, което не е прието за такива разработки като дисертационно изследване. Част от цитираните източници, които са в подкрепа на изложението, са морално останали.

Не се установяват отклонения от нормите на научната и професионалната етика.

Авторефератът е композиран съгласно изискванията и отразява основните части от дисертацията. В автореферата са включени ограничения на изследването.

II. Преценка на форма и съдържание на дисертационния труд

Формулирана и защитена е изследователска теза. Това, от една страна, е основание за характеризиране на дисертационното изследване като завършено, а от друга страна, като опит за отговор на настоящите теоретико-приложни и приложно-практически потребности по отношение на работата от разстояние в счетоводните кантори. Това, което липсва е дефиниране на понятията електронна работна среда, мобилна работна среда и дистанционна работна среда. В изследването те се отъждествяват и се остава с разбирането, че авторът ги използва като синоними. Дистанционната работна среда може да се отъждестви с изнесено работно място, работно място в домашни условия, работа от разстояние. Електронната среда е дигиталната среда, в каквато счетоводните кантори отдавна работят. Когато се остави читателят да интерпретира, не се разбира какво авторът има предвид и какво защитава.

Използваните методи за изследване са обективно необходимия и приложим инструментариум съобразно изследователската теза, предмет и обект на разработката. Подбрани са коректно. На места в

1. The first step in the analysis of a complex system is to identify its components.

2. The second step is to determine the interactions between the components.

3. The third step is to analyze the overall behavior of the system based on the interactions between its components.

4. The fourth step is to identify the key variables that influence the system's behavior.

5. The fifth step is to develop a mathematical model of the system based on the identified components and interactions.

6. The sixth step is to test the model against real-world data to validate its accuracy and usefulness.

7. The seventh step is to refine the model based on the results of the validation process.

8. The eighth step is to use the refined model to predict future behavior of the system under different conditions.

9. The ninth step is to evaluate the potential impact of changes in the system's environment or internal parameters on its behavior.

10. The tenth step is to use the insights gained from the analysis to inform decision-making processes related to the system.

11. The eleventh step is to monitor the system over time to track its performance and make adjustments as needed.

12. The twelfth step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

13. The thirteenth step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

14. The fourteenth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

15. The fifteenth step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

16. The sixteenth step is to evaluate the effectiveness of the actions taken based on the system's performance over time.

17. The seventeenth step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

18. The eighteenth step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

19. The nineteenth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

20. The twentieth step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

21. The twenty-first step is to evaluate the effectiveness of the actions taken based on the system's performance over time.

22. The twenty-second step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

23. The twenty-third step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

24. The twenty-fourth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

25. The twenty-fifth step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

26. The twenty-sixth step is to evaluate the effectiveness of the actions taken based on the system's performance over time.

27. The twenty-seventh step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

28. The twenty-eighth step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

29. The twenty-ninth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

30. The thirtieth step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

31. The thirty-first step is to evaluate the effectiveness of the actions taken based on the system's performance over time.

32. The thirty-second step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

33. The thirty-third step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

34. The thirty-fourth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

35. The thirty-fifth step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

36. The thirty-sixth step is to evaluate the effectiveness of the actions taken based on the system's performance over time.

37. The thirty-seventh step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

38. The thirty-eighth step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

39. The thirty-ninth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

40. The fortieth step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

41. The forty-first step is to evaluate the effectiveness of the actions taken based on the system's performance over time.

42. The forty-second step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

43. The forty-third step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

44. The forty-fourth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

45. The forty-fifth step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

46. The forty-sixth step is to evaluate the effectiveness of the actions taken based on the system's performance over time.

47. The forty-seventh step is to repeat the process as new data becomes available or as the system undergoes significant changes.

48. The forty-eighth step is to document the findings and conclusions of the analysis for future reference.

49. The forty-ninth step is to communicate the results of the analysis to relevant stakeholders.

50. The五十th step is to take action based on the insights gained from the analysis to improve the system's performance or address specific challenges.

текста са организирани обобщения и изводи. Проличават авторовите знания по проблеми, особено по правни такива и способността за осъществяване на анализ.

В стилово отношение работата е на добро ниво. В графично отношение има какво да се желае. Обемът е оптимален и главите на изследването са композирани съразмерно.

Част от авторовите виждания получават съответната публичност. Докторантът публикува самостоятелно 2 статии и 2 доклада. В тези публикации се интерпретират проблеми, разработени в труда. Всички те отразяват отделни моменти от дисертацията и по този начин преди окончателното ѝ оформяне и защита са апробиран и съществени части от нея.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационното изследване

Намирам, че приносите на Александрина Алексиева - Николова в дисертационния труд са следните:

✓ Изведен е собствено определение на понятието „малко и средно предприятие“ (МСП), с характеристика на правната и икономическата му природа, и показатели за категоризирането му като такова.

✓ Изяснена е безспорната връзка между дигитализацията и новият модел на организация на работното място в счетоводните кантори, повечето от които се класифицират като МСП. Изследвани са и възможностите за моделиране на нов вид работна среда – дистанционна. Проучени са етапите при преминаването към дистанционна работна среда и са предложени собствени два варианти на модели на организация на работата.

✓ Извършен е PEST анализ на икономически фактори, с цел да се направи оценка на външната среда и адаптирането на дистанционното работно място във вътрешната среда на счетоводните кантори. Аргументира се становището, че с използването на изнесено работно място на счетоводните работници се очертават основно предимства.

✓ Въз основа на авторово анкетно проучване е анализирано текущото състояние и бъдещото разработване на дистанционно работно място в счетоводни кантори и е доказано положително отношение и готовност за прилагане му от страна на бизнеса.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

✓ В дисертационния труд се съдържат някои неточности и непълноти. Някои от критичните бележки са направени по-горе в рецензията. Нещо по-съществено е това, че се установява частично несъответствие между заглавието на дисертационния труд, наименованието на някои глави и параграфи с текста в изследването. Остава се с впечатлението, че ще се разглеждат всички счетоводно-правни аспекти на малките и средните предприятия. Целесъобразно е въпросите, които се разглеждат да са подчинени на заглавието.

✓ Качественото управление и контролът на работния процес е проблем при работата от разстояние. Как докторантът би организирала качествено управление и контрол в работата от разстояние в счетоводните кантори, ако тя е собственикът на бизнеса?

✓ Препоръката, която отправям към докторанта, е в пожеланието в бъдещата си работа да задълбочи още практико-приложните въпроси, разработвани в настоящия труд, тъй като тяхната

актуалност и значимост ще продължава да е важна, особено в дигитализация се свят.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Дисертационният труд притежава необходимата научна значимост за една докторска дисертация, което ми дава основание да го приема за завършен.

Като член на научното жури давам своята *положителна оценка* на дисертационния труд „Счетоводно-правни аспекти на малките и средни предприятия“ на Александрина Пламенова Алексиева-Николова и предлагам на научното жури да и бъде присъдена образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (Счетоводство).

доц. д-р Ива Монева

Варна,
20 януари 2020

